

l'edició digital de tota la seua obra castellana, a més d'una amplíssima bibliografia, totalment actualitzada.

***18** Observaciones del Reyno de Valencia. Antonio José Cavanilles. [Edición facsímil del original: Valencia, 1795]. València, Biblioteca Valenciana, 2002. Un disc compacte.

Realitzat a partir de l'exemplar conservat al Fons Nicolau Primitiu de la Biblioteca Valenciana, la magnífica edició facsímil que ara ressenyem de l'obra de l'abat Cavanilles, la millor descripció de l'antic Regne de València al segle XVIII, presenta tres versions diferents: color, blanc i negre i miniatures. Les noves tecnologies posen a l'abast de tothom un document històric de primera magnitud per conèixer la història, economia, cultura, societat i política a les terres valencianes durant el segle de les Llums.

***19** Viage literario a las iglesias de España. Joaquín Lorenzo y Jaime Vilanova. [Edició facsímil de l'original: València, 1803-1852], València, Biblioteca Valenciana, 2002. Un disc compacte.

Els germans Villanueva de Xàtiva ens van deixar una obra única en el seu temps, una monumental història de l'església espanyola en vint-i-dos volums. Ara tenim l'ocasió d'accedir al seu contingut a través d'un disc òptic, que concentra més de set mil pàgines de

text. L'edició compta amb un estudi previ d'Emili Soler Pascual, professor de la Universitat d'Alacant. L'obra, rigorosament documentada per Jaime Villanueva, ens presenta una acurada síntesi de la història eclesiàstica, la història civil i de les arts, així com de la biografia i de les bibliografies de l'Espanya del moment.

*20

MARTÍNEZ MARTÍNEZ, José Luis.: La villa de Utiel en 1752. Según el Catastro de Ensenada y otros documentos. José Luis Martínez Martínez, 2002. 229 p.

La necessitat de reivindicar la història d'Utiel, i en concret de donar a conèixer el passat de la vila, vinculada al territori castellà primerament, i des de fa cent cinquanta anys a la Comunitat Valenciana, és un dels objectes del present llibre. En aqueix sentit, les *Respuestas Generales* de 1752 constitueixen una eina de primera magnitud per a l'estudi de la vila d'Utiel en el segle XVIII, i en especial, de la seua economia. El llibre compta amb un estudi preliminar, la transcripció de les *Respuestas*, un interessant apèndix documental, i un annexe final sobre la vila d'Utiel en altres documents de l'època.

***21** BAS MARTÍN, Nicolàs.: Las bibliografías de la Ilustración valenciana. , València, Institut Alfons el Magnànim, 2002. 200 p.

Nicolàs Bas ens ofereix amb el seu últim treball una visió retrospectiva de la producció intel·lectual valenciana en plena Il·lustració, a partir del gènere literari de les *Bibliografies*, que situarien València en l'avantguarda espanyola del moment, en un afany per donar a conèixer les

millors obres i autors valencians. Es tracta de llegats culturals de gran valor, models a seguir en l'àmbit dels estudis bibliogràfics que van traspasar les fronteres de l'Espanya del segle XVIII per ser acollides amb entusiasme a l'Europa coetània. Un magnífic panorama de l'aportació valenciana al Segle de les Llums en camps com la història, la religió, les ciències, la literatura, les belles arts i altres disciplines, conreades per noms com els Martí, Mayans, Rodríguez, Ximeno, Sempere i Guarinos, Pérez Bayer, Juan Andrés, Cerdá i Rico, Muñoz i Martín i Picó, entre altres.

